

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи _____
(О. Б. Жильцов)
2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Інклюзивна освіта»

для студентів

спеціальності	017 – Фізична культура і спорт (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	першого (бакалаврського) (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	017.00.01 – Фізичне виховання (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	_____ (назва спеціалізації)

Київ – 2020

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код Р2136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Проголосовано № 1380/20
(підпис) _____ (прізвище, ініціали)
« _____ » _____ 2020

Розробник:

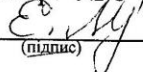
Найда Ю.М., ст.викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Викладач:

Найда Ю.М., ст.викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Протокол від 29.08. 2019р. № 8

Завідувач кафедри (О.В. Мартинчук)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми Соціальна педагогіка)
(назва освітньої програми)

02.09.2019 р.

Керівник освітньої програми (Л.В. Ясько)
(підпис)

Робочу програму перевірено

02.09.2019 р.

Заступник директора (Р.О. Павлюк)
(підпис)

Пролонговано:

на 2020 /2021 н.р. Мартинчук О.В., «27» серпня 2020 р.
Протокол № 13
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р.
Протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р.
Протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р.
Протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Змістовий модуль «Інклюзивна освіта»		
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	2 / 60	
Курс	4	4
Семестр	7,8	7,8
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	28	8
Модульний контроль	4	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	28	52
Форма семестрового контролю	Залік	Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сприяти оволодінню основами науково та методично обґрунтованих підходів до розбудови інклюзивного процесу з опорою на вітчизняний та міжнародний досвід.

Завдання:

- формувати загальні компетентності: світоглядну, громадянську, комунікативну, міжособистісну взаємодію, інформаційно-комунікаційну, креативну, аналітичну, самоосвітню;
- формувати фахові компетентності: організаційну, теоретико-методологічну, психолого-педагогічну, методичну, спеціально-педагогічну, спеціально-методичну, проектувальну, консультативну, компетентність у сфері інклюзивного навчання, деонтологічну;
- забезпечити набуття практичних навичок при формуванні фахової компетентності у сфері інклюзивного навчання, розбудови інклюзивного освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами у Центрі інклюзивної освіти.

3. Результати навчання за дисципліною:

- знати і розуміти методологічні підходи, які забезпечують практику інклюзивного навчання; базові засади інклюзивного процесу, виклики та ризики інклюзивної педагогічної практики, шляхи їх запобігання та розв'язання;

- знати основні технології, що застосовуються педагогами та членами команди супроводу закладу освіти у процесі організації та супроводу інклюзивного процесу;
- знати організаційні моделі командної роботи в закладах освіти, пошуку, у тому числі пошуку ресурсів, планування підтримки, взаємодії з батьками;
- уміти формулювати аргументи на підтримку розвитку інклюзивної освіти, виражати позитивне ставлення і адекватне сприймання інклюзивної освіти;
- знати і розуміти процес застосування інклюзивного оцінювання, моніторингу успіхів дітей з особливими освітніми потребами, розробки SMART цілей;
- уміти організовувати освітнє середовище орієнтоване на потреби дитини з особливими освітніми потребами та потреби інших учасників освітнього процесу;
- уміти продемонструвати на базовому рівні знання і вміння до оптимального вибору і реалізації оволодіння на достатньому рівні навичками працювати самостійно (виконання завдань для самостійної роботи) та у групі (виконання завдань на семінарських й практичних заняттях).

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 «Інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами. Ролі та завдання вчителя фізичного виховання»							
Тема 1. Основні поняття системи інклюзивного навчання. Реформування системи освіти в Україні місце і роль інклюзивної освіти.	8	2	2	-	-	-	4
Тема 2. Система управління та організація інклюзивного навчання в Україні.	8	2	2	-	-	-	4
Тема 3. Організація інклюзивного освітнього простору з врахуванням особливих освітніх потреб дітей.	10	4	-	2	-	-	8
Модульний контроль	2						
Разом	32	8	4	2	-	-	16
Змістовий модуль 2 «Супровід та підтримка в інклюзивному освітньому просторі. Ролі та завдання							

вчителя фізичного виховання»							
Тема 4. Командна психолого-педагогічного супроводу та організація взаємодії в інклюзивному процесі. Залучення батьків.	10	2	2	2	-	-	4
Тема 5. Індивідуальна програма розвитку. Виявлення особливих освітніх потреб та формулювання SMART-цілей.	8	2	-	2	-	-	4
Тема 6. Впровадження міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків для підтримки інклюзивного навчання.	8	2	2	-	-	-	4
Модульний контроль	2						
Разом	28	6	4	4	-	-	12
Усього за перший семестр	60	14	8	6	-	-	28

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

«Інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Ролі та завдання вчителя фізичного виховання»

Тема 1. Основні поняття системи інклюзивного навчання.

Реформування системи освіти в Україні місце і роль інклюзивної освіти.

Інклюзивне навчання як система відповідальної, безперешкодної, мобільної та особистісно орієнтованої освіти. Основні поняття системи інклюзивного навчання: інклюзія, інклюзивна освіта, інклюзивне середовище. Основні національні документи.

Міжнародні документи в сфері інклюзивної освіти. ЮНЕСКО як визначальний чинник розвитку інклюзивної освіти: практики та організаційної культури. Саламанська декларація: сутність поняття інклюзивне навчання, організації діяльності інклюзивного закладу освіти, ролі і завдання педагогів, батьків, громади, органів управління освітою в підтримці й розвитку інклюзивної практики. Конвенція ООН про права людей з інвалідністю: Стаття 24 «Освіта».

Реформа української системи освіти «Нова українська школа»: інклюзивний характер концепції розвитку системи освіти, принципи та стратегічні напрями реформування. Реалізація ініціативи «Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації».

Ключові слова: інклюзія, інклюзивне навчання, інклюзивне середовище, концепція, реформа системи освіти, освітні послуги, педагогічний дизайн.

Рекомендована основна література [1, 3]

Рекомендована додаткова література [9, 10, 11, 17]

Тема 2. Система управління та організація інклюзивного навчання в Україні.

Організаційна структура системи інклюзивної освіти в Україні: рівні управління та мережа закладів освіти для дітей з особливими освітніми потребами. Інклюзивно-ресурсний центр: основні завдання щодо управління інклюзивною освітою. Ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти: завдання та функції. Інклюзивний заклад: особливості організації та управління.

Ключові слова: структура управління інклюзивною освітою, рівні управління, інклюзивний розвиток, інклюзивні цінності, інклюзивно-ресурсний центр, ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти.

Рекомендована основна література [1, 5]

Рекомендована додаткова література [3, 4, 13, 15]

Тема 3. Організація інклюзивного освітнього простору з врахуванням особливих освітніх потреб дітей.

Інклюзивне освітнє середовище – простір, що належить дітям: особливості організації простору для всіх дітей (дошкільного й молодшого шкільного віку), у тому числі дітей з порушеннями функцій (на основі МКФ-ДП) та пов'язаними з цим змінами/адаптаціями середовища. Врахування принципів універсального дизайну: меблі, розташування освітніх осередків/центрів діяльності, вимоги до навчальних, ігрових матеріалів та наочності, спеціальне та універсальне обладнання, засоби навчання, додаткові елементи дизайну для дітей з порушеннями функцій.

Ключові слова: універсальний дизайн, освітнє середовище, додаткові та спеціальні засоби для навчання.

Рекомендована основна література [2, 4]

Рекомендована додаткова література [3, 7, 10, 19]

Змістовий модуль 2

«Супровід та підтримка в інклюзивному освітньому просторі. Ролі та завдання вчителя фізичного виховання»

Тема 4. Командна взаємодія в інклюзивному процесі: команда супроводу, міждисциплінарний підхід, інклюзивно-ресурсні центри та інші ресурси.

Команда психолого-педагогічного супроводу закладу освіти (дошкільця та початкова школа): цілі та завдання. Створення і діяльність команди супроводу: головні орієнтири, алгоритм командної взаємодії. Роль координатора у команді супроводу. Переваги командної роботи.

Партнерські засади в роботі фахівців команди супроводу та батьків дітей з особливими потребами. Особливості співпраці з родинами дітей з особливими потребами. Форми взаємодії з батьками в умовах інклюзивного навчання.

Ключові слова: міждисциплінарна команда супроводу, координатор, узгодженість роботи, спільні цілі.

Рекомендована основна література [1, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 5, 8, 11]

Тема 5. Індивідуальна програма розвитку. Виявлення особливих освітніх потреб та формулювання SMART-цілей.

Індивідуальна програма розвитку – основний нормативний документ реалізації освітньої програми для дитини з особливими освітніми потребами: огляд нормативного документу. Короткотривалі та довготривалі цілі для планування участі. Принципи цілепокладання SMART. Пріоритети вибору SMART-цілей. Процес розробки індивідуальної програми розвитку: роль ІРЦ, команди супроводу, визначення сильних і слабких сторін, потреб (з урахуванням підходів МКФ-ДП); аналіз та узагальнення дій, щодо реалізації плану; залучення ресурсів; ведення документації.

Множинні стилі навчання, теорія множинного інтелекту Говарда Гарднера. Особливості використання теорії множинного інтелекту для створення інклюзивного освітнього середовища та основні ідеї для реалізації класного/групового менеджменту.

Ключові слова: команда супроводу, індивідуальна програма розвитку, сильні сторони дитини, потреби дитини, SMART-цілі, принципи цілепокладання, вимірюваність, реалістичність, визначеність у часі, стилі навчання, множинний інтелект

Рекомендована основна література [2, 4]

Рекомендована додаткова література [1, 2, 12, 14, 18]

Тема 6. Впровадження міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків для підтримки інклюзивного навчання.

Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків: сутність та основні принципи; ключові питання: дитина в контексті сім'ї, затримка розвитку, участь, фактори навколишнього середовища; структура; особливості використання.

Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків як сучасний підхід до визначення особливих освітніх потреб. Особливі освітні потреби та порушення функцій: діяльність та участь виявлення бар'єрів (МКФ-ДП).

Ключові слова: Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків.

Рекомендована основна література [5]

Рекомендована додаткова література [6, 20]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів курсу

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	3	3
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом		-	77	-	82
Максимальна кількість балів:159					
Розрахунок коефіцієнта: $k=159/100=1,59$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль 1. «Інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами. Ролі та завдання вчителя фізичного виховання»

Тема 1. Основні поняття системи інклюзивного навчання. Реформування системи освіти в Україні місце і роль інклюзивної освіти (4 год.).

Завдання: познайомтесь з документом «Концептуальні засади реформи середньої школи». Визначте, які принципи та підходи визначені в концепції відповідають засадничим положенням інклюзивної освіти. Обґрунтуйте свою відповідь на прикладі одного з визначених вами принципів або підходів. Режим доступу:

<https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>

Критерії оцінювання:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.
2. Здатність до критичного мислення – 1 б.
3. Здатність продемонструвати розвиток власного професіоналізму в галузі інклюзивного навчання – 2 б.

Тема 2. Система управління та організація інклюзивного навчання в Україні (4 год.).

Завдання: Складіть карту організації діяльності команди психолого-

педагогічного супроводу використовуючи «Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої та дошкільної освіти» - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <file:///C:/Documents%20and%20Settings/Admin/Мои%20документы/5b1e721d2c67a022705177.pdf>

Критерії оцінювання:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.
2. Здатність до критичного мислення – 1 б.
3. Здатність продемонструвати розвиток власного професіоналізму в галузі інклюзивної освіти – 2 б.

Тема 3. Організація інклюзивного освітнього простору з врахуванням особливих освітніх потреб дітей (4 год.).

Завдання: наведіть приклади застосування принципів універсального дизайну в інклюзивному освітньому середовищі на прикладі класу або групи, в якій ви проходите педагогічну практику.

Критерії оцінювання:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.
2. Здатність до критичного мислення – 1 б.
3. Здатність продемонструвати розвиток власного професіоналізму в галузі інклюзивного навчання – 2 б.

Змістовий модуль 2. «Супровід та підтримка в інклюзивному освітньому просторі. Ролі та завдання вчителя фізичного виховання»

Тема 4. Командна взаємодія в інклюзивному процесі: команда супроводу, міждисциплінарний підхід, інклюзивно-ресурсні центри та інші ресурси (8 год.).

Завдання:

А) назвіть функціональні обов'язки кожного члена команди з розроблення та впровадження ІПР. Опишіть принципи їхньої взаємодії в умовах інклюзивного навчання (4 год.).

Критерії оцінювання:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.
2. Здатність до критичного мислення – 1 б.
3. Здатність продемонструвати розвиток власного професіоналізму в галузі інклюзивного навчання – 2 б.

Б) назвіть функціональні обов'язки соціального педагога в умовах інклюзивного навчання. Опишіть принципи їхньої взаємодії з іншими учасниками команди супроводу (4 год.).

Тема 5. Індивідуальна програма розвитку. Виявлення особливих освітніх потреб та формулювання SMART-цілей (4 год.).

Завдання: визначте власну ціль професійного розвитку на найближчі три роки. Сформулюйте її за принципом SMART, проаналізуйте її досяжність, вимірність, персоналізованість та орієнтацію на результат.

Критерії оцінювання:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.
2. Здатність до критичного мислення – 1 б.
3. Здатність продемонструвати розвиток власного професіоналізму в галузі інклюзивного навчання – 2 б.

Тема 6. Впровадження міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків для підтримки інклюзивного навчання (4 год.).

Завдання: розкрийте ключові позиції МКФ-ДП – принципи та фактори.

Критерії оцінювання:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.
2. Здатність до критичного мислення – 1 б.
3. Здатність продемонструвати розвиток власного професіоналізму в галузі інклюзивної освіти – 2 б.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

№ МКР	Форма проведення	Критерії оцінювання	Кількість балів
МКР 1	Письмова форма: Перше завдання: аналітичне; Друге завдання: практичне	1. Здатність продемонструвати знання змісту модуля	10 балів
		2. Здатність продемонструвати аналітичне мислення, генерування ідей та творчий підхід у процесі аналізу та комплексного розв'язання теоретичних та практичних професійних проблемних питань з організації та забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому просторі	10 балів
		3. Здатність продемонструвати високий рівень грамотності писемного мовлення	5 балів
МКР 2	Письмова форма: Перше завдання: аналітичне;	1. Здатність продемонструвати знання змісту модуля	10 балів
		2. Здатність	10 балів

	Друге практичне завдання:	продемонструвати аналітичне мислення, генерування ідей та творчий підхід у процесі аналізу та комплексного розв'язання теоретичних та практичних професійних проблемних питань з організації та забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому просторі	
		3. Здатність продемонструвати високий рівень грамотності писемного мовлення	5 балів

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Залік.

Критерії оцінювання завдань

За перше завдання (репродуктивного характеру) – тах 10 балів за правильну відповідь, яка демонструє знання і розуміння теоретичного матеріалу.

За друге завдання (аналітичне) – тах 10 балів за правильну, розгорнуту відповідь, з наявним аналізом та аргументацією власної позиції щодо змісту питання.

За третє завдання (практичне) – тах 20 балів за правильну, розгорнуту відповідь, яка на достатньо високому рівні презентує сформованість у студента професійних компетентностей у сфері навчання, виховання і розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю. Залік

Питання репродуктивного і аналітичного характеру

1. Зазначте переваги інклюзивного навчання для осіб з особливими освітніми потребами та інших учасників освітнього процесу.

2. Зробіть порівняльну характеристику мульти- та міждисциплінарної командної взаємодії.

3. Порівняйте зміст понять «освітні послуги» та «додаткові освітні послуги».

4. Змодельуйте і опишіть ситуацію мультидисциплінарної взаємодії у контексті інклюзивного навчання.

5. Наведіть приклад наступності в освітньому маршруті дітей з ООП.
6. Визначте переваги командної роботи у контексті інклюзивного навчання.
7. Представте структуру індивідуальної програми розвитку для дітей з ООП.
8. Означте особливості психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП у закладах освіти.
9. Розкрийте суть партнерської взаємодії у роботі фахівців команди супроводу та батьків дітей з ООП.
10. Визначте умови, за яких діти з ООП набуватимуть позитивний досвід перебування у колективі однолітків.
11. Розкрийте роль батьків у роботі команди супроводу дитини з ООП.
12. Охарактеризуйте головний документ інклюзивного навчання дитини «індивідуальну програму розвитку».
13. Які зміни треба здійснити у закладі освіти у випадку, коли стало відомо, що з вересня вихованцем цього закладу стане дитина з особливими освітніми потребами?
14. Складіть список тих проблем, з якими стикаються ініціатори інклюзивного навчання в закладах освіти. До кожної з цих проблем зазначте по два шляхи вирішення.
15. Складіть план своєї бесіди з педагогами закладу загальної середньої освіти (у якості експерта), які розгублені, бо з 1 вересня у класі їхньої школи будуть навчатися дві дитини з особливими освітніми потребами.
16. Які умови можуть бути створені в закладі освіти без залучення нових ресурсів, а лише за рахунок перегрупування вже наявних?
17. Які аргументи «за» та «проти» перебування дитини із загальним недорозвитком мовлення в інклюзивній групі на відміну від логопедичної групи?
18. Які аргументи «за» інклюзію можна надати батькам дітей з нормо типовим рівнем розвитку, які вважають, що перебування дитини з ООП відволікає вчительку та заважає їхнім дітям навчатися.
19. Розгляньте проблемну ситуацію. Хлопчика 6 років, у якого синдром гіперактивності та дефіцит уваги батьки водять на заняття: тричі на тиждень – в заклад дошкільної освіти (по півдня), двічі – до логопеда одного з корекційних центрів, двічі – на підготовку до школи, де з ним займається корекційний педагог. Яку пораду Ви могли б дати батькам щодо умов, які варто створити, щоб хлопчик через рік зміг успішно навчатися в інклюзивному класі?
20. Що має зробити вчитель інклюзивного класу влітку, щоб гарно підготуватися до освітнього процесу і створити цікаве розвивальне середовище для дітей?

21. Означте, з якими ризиками може зіткнутися міждисциплінарна команда супроводу дітей з ООП. До кожного такого ризику напишіть ідею, як його запобігти.

22. Як вчитель інклюзивного класу має перетворити освітнє середовище, щоб воно було розвивальним для всіх дітей?

23. Які інклюзивні технології варто застосувати в інклюзивному середовищі, щоб освітній процес відбувався без перешкод для всіх дітей

24. Опишіть методи, прийоми і засоби, які може застосувати вчитель інклюзивного класу, коли дитина почала нервувати, кричати, скидати шкільне приладдя з парти?

25. Що треба зробити учасникам команди супроводу, щоб діти інклюзивного класу відчували себе повноцінними учасниками освітнього процесу? Які якості у цьому випадку у таких дітей будуть розвиватися.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта навчальної дисципліни «Інклюзивна освіта».
перший семестр

Разом: 30 год., лекції – 8 год., семінарських – 4 год., практичні заняття – 2 год., модульний контроль – 2 год., самостійна робота – 14 год.

Модулі	Модуль I		
Назва модуля	«Інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами. Ролі та завдання вчителя фізичного виховання»		
Кіл. балів за модуль	77 балів		
Теми	1	2	3
Теми лекцій	Тема 1. Основні поняття системи інклюзивного навчання. Реформування системи освіти в Україні місце і роль інклюзивної освіти. (1 б.)	Тема 2. Система управління та організація інклюзивного навчання в Україні. (1 б.)	Тема 3. Організація інклюзивного освітнього простору з врахуванням особливих освітніх потреб дітей. (2 б.)
Теми практич. занять			Організація інклюзивного освітнього простору з врахуванням особливих освітніх потреб дітей (1 б.).
Робота на практич. зан.			10 балів
Теми семінарських занять	Основні поняття системи інклюзивного навчання. Реформування системи освіти в Україні місце і роль інклюзивної освіти. (1 б.)	Система управління та організація інклюзивного навчання в Україні. (1 б.)	
Робота на семінар. зан.	10 балів	10 балів	
Самост. робота	5 балів	5 балів	5 балів
Види пот.конт.	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		

Навчально-методична карта навчальної дисципліни «Інклюзивна освіта»

другий семестр

Разом: 30 год., лекції – 6 год., семінарські – 4 год., практичні заняття – 4 год., модульний контроль – 2 год., самостійна робота – 14 год.

Модулі	Модуль II		
Назва модуля	«Супровід та підтримка в інклюзивному освітньому просторі. Ролі та завдання вчителя фізичного виховання»		
Кіл. балів за модуль	82 бали		
Теми	8	9	10
Теми лекцій	Тема 4. Командна психолого-педагогічного супроводу та організація взаємодії в інклюзивному процесі. Залучення батьків. (1 б.)	Тема 5. Індивідуальна програма розвитку. Виявлення особливих освітніх потреб та формулювання SMART-цілей (1 б.)	Впровадження міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків для підтримки інклюзивного навчання. (1 б.)
Теми практичних. занять	Командна психолого-педагогічного супроводу та організація взаємодії в інклюзивному процесі. Залучення батьків. (1 б.)	Тема 5. Індивідуальна програма розвитку. Виявлення особливих освітніх потреб та формулювання SMART-цілей (1 б.)	
Робота на семін. зан.	10 балів	10 балів	
Теми семінар. занять	Командна психолого-педагогічного супроводу та організація взаємодії в інклюзивному процесі. Залучення батьків (1 б.)		Впровадження міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків для підтримки інклюзивного навчання. (1 б.)
Робота на семін. зан.	10 балів		10 балів
Самост. робота	10 балів	5 балів	5 балів
Види пот.конт.	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		

Всього: 159 балів. $K=159/100=1,59$

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Асистент учителя в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] / Н.М. Дятленко, Н.З. Софій, О.В. Мартинчук, Ю.М. Найда, під заг. ред. М.Ф. Войцехівського.- К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. – 172 с. – Режим доступу: http://nmcio.ipro.kubg.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/Assist_teacher_4_All_print.pdf
2. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практ. посіб. / Тім Лорман, Джоан Депплер, Девід Харві; пер. з англ. [Електронний ресурс] – К.: СПД-ФО Парашин І.С., 2010. – 296 с. – Режим доступу: <http://www.ussf.kiev.ua/ieeditions/37/>
3. Нова українська школа : поради для вчителя / [Н. З. Софій, О. В. Онопрієнко, Ю. М. Найда та ін.; за заг. ред. Н. М. Бібік]. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. — 206 с. – Режим доступу: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>
4. Основи інклюзивної освіти: навч.-метод. посіб. [Електронний ресурс] / За заг. ред. А.А. Колупаєвої. – К.: «А.С.К.», 2012. – 307 с. – (Серія «Інклюзивна освіта»). – Режим доступу: <http://www.ussf.kiev.ua/ieeditions/17/>
5. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. – Київ: ТОВ «Агенство «Україна», 2019.- 300с.

Додаткова:

1. Данілявічутє Е.А. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі: [навч.-метод. посіб.] / Е.А. Данілявічутє, С.В. Літовченко / За заг. ред. А.А. Колупаєвої. – К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. – 360 с. – (Серія «Інклюзивна освіта»)
2. Єфімова С.М. Лідерство та інклюзивна освіта: [навч.-метод. посіб.] / С.М. Єфімова, С.В. Королюк / За заг. ред. А.А. Колупаєвої. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди»», 2011. – 164 с. – (Серія «Інклюзивна освіта»).
3. Инклюзивное образование : метод. пособ. для непрерывного обучения дидактических кадров, работающих в области инклюзивного образования детей / [Г. Булат, А. Кара А., В. Соловей и др.]. – Часть 1. – Кишинев, 2016. – 168 с.
4. Инклюзивное образование : метод. пособ. для непрерывного обучения дидактических кадров, работающих в области инклюзивного образования детей / [Г. Булат, С. Курилов, Н. Букун и др.]. – Часть 2. – Кишинев, 2016. – 196 с.

5. Инклюзивное образование : метод. пособ. для непрерывного обучения дидактических кадров, работающих в области инклюзивного образования детей / [А. Ефтоди, А. Балан, А. Кара и др.]. – Часть 3. – Кишинев, 2016. – 128 с.
6. Індекс інклюзії : розвиток навчання та участі в життєдіяльності шкіл : посіб. / Тоні Бут; пер. з англ. – К. : ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. – 190 с. – Режим доступу: <http://www.ussf.kiev.ua/ieeditions/264/>
7. Мартинчук О.В. Діти з особливими освітніми потребами / Дитина. Програма навчання і виховання дітей дошкільного віку від двох до семи років / Наук. кер. програмою: О.В. Проскура, Л.П. Кочина, В.У. Кузьменко, Н.В. Кудикіна. / Мін. осв. і наук., мол. та спорту України, Головн. упр. осв. і наук. викон. орг. Київміськради (КМДА), Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – 3-є вид., доопр. та доп. – К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2012. – С. 94-99, 162-165, 239-243, 399-406.
8. Мартинчук О.В. Підготовка фахівців зі спеціальної освіти до професійної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища : монографія / О. В. Мартинчук. – К.: Вид-во учбової літератури, 2018. – 420 с. (на кафедрі)
9. Мартинчук О.В. Становлення і розвиток інклюзивної педагогіки як галузі педагогічного знання / О.В. Мартинчук // Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць: вип. 7, у 2 т./ за ред. В. М. Синьова, О. В. Гаврилова, 1 (7). – Кам'янець-Подільський, 2016. – С. 260-280. – Режим доступу: <http://elibrary.kubg.edu.ua/14335/>
10. Мартинчук О.В. *Інклюзивна педагогіка в контексті розвитку сучасного наукового знання про освіту* / О.В. Мартинчук // Освітологія: українсько-польський щорічник (5). – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка. – С. 147-151. – Режим доступу: <http://elibrary.kubg.edu.ua/16504/>
11. Миронова С.П. Педагогіка інклюзивної освіти: навч.-метод. посібник / С.П. Миронова. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. – 163 с.
12. Модуль. Доступність та універсальний дизайн / О. Красюкова-Еннс, Я. Грибальський, Л. Байда, В. Азін [Електронний ресурс]. – К., 2011. – 132 с. – Режим доступу: <http://www.ussf.kiev.ua/ieeditions/34/>
13. Найда Ю.М. Інклюзивне суспільство//Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник. За заг. редакцією Байди Л.Ю., Красюкової – Еннс О.В. / Кол. авторів: Байда Л.Ю., Красюкова – Еннс О.В., Буров С Ю., Азін В.О., Грибальський Я.В., Найда Ю.М. – К., 2012. – 216 с.// ст.93-110– Режим доступу: <http://www.ussf.kiev.ua/ieeditions/36/>
14. Постанова КМУ від 9 серпня 2017 року № 588 «Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах». – Режим доступу:

- <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/osvita-osib-z-osoblivimi-potrebami/normativno-pravova-baza.html>
15. Постанова КМУ від 12 липня 2017 року № 545 «Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр». – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/osvita-osib-z-osoblivimi-potrebami/normativno-pravova-baza.html>
 16. Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти / Наказ МОН України від 08.06.2018 р. № 609
 17. Про освіту / Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page>
 18. Скрипник Т.В. Розроблення SMART-цілей для дитини з особливими потребами в процесі інклюзивного навчання / Спеціальна освіта: стан та перспективи: матеріали Всеукр. (заочної) наук.-практ. конф. Присвяч. 5-річчю кафедри корект. освіти та спец. психол. (Харків, 17-18 травня 2017 року) / ред. кол. О.І.Проскурняк, В.Є. Коваленко, А.В. Явтушенко; Департамент науки і освіти, Харків. обл. держ. Адмін., Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради – Харків, 2017. – 406 с.
 19. Технології психолого-педагогічного супроводу дітей з аутизмом в освітньому просторі: навчально-наочний посіб. / Укладач – Скрипник Т. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. – 56 с. – Режим доступу: <file:///C:/Users/%D0%A2%D0%B0%D1%82%D1%8C%D1%8F%D0%BD%D0%B0/Downloads/Tehnologii%20Autizma.pdf>
 20. Тренінговий модуль та керівництво для тренерів. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://posibnyk.nus.org.ua/wp-content/uploads/HANDOUT-for-trainers_TOT-Sept-2018_corrected-final1-new.pdf.- Назва з екрану.

Додаткові ресурси (за наявності)

1. Е-бібліотека – сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком»: www.ussf.kiev.ua
2. Онлайн-курс для вчителів початкової школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:mon-edera-osvitoria+st101+st101/about>
3. Освіта дітей з особливими потребами / Сайт МОН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/osvita-osib-z-osoblivimi-potrebami/>